

Beleidsreactie 'Krachten Gebundeld - Naar een effectievere en efficiëntere invulling van de poortwachtersrol in Nederland' - KPMG

In 2023 heeft KPMG in opdracht van een brede groep belangenvertegenwoordigers en poortwachters het rapport 'Krachten gebundeld' opgeleverd.¹ Hieronder vindt u in de rechterkolom van alle tabellen onze reactie op de aanbevelingen uit dit rapport.

1. Voor poortwachters

Ontwikkel een gezamenlijke standaard op het gebied van KYC: KYC taxonomie. Dit betreft een gezamenlijke interpretatie van wettelijke vereisten, bijbehorende datapunten en onderliggende documentatie.	Een gedeelde taxonomie zorgt ervoor dat poortwachters dezelfde interpretatie hebben van de wettelijke verplichtingen. Dit zal de harmonisatie van informatieverzameling verbeteren waardoor deze efficiënter gedeeld kan worden. Dit is een goede stap voor de poortwachters. Zij zijn hiervoor zelf aan zet, desgevraagd leveren publieke partners hiervoor input.
Stel een gezamenlijk waarschuwingssysteem op waarin de gegevens zijn opgenomen van natuurlijke personen en/of rechtspersonen die een mogelijk risico vormen voor individuele poortwachters of voor de integriteit van het financiële stelsel, bijvoorbeeld in het geval van zware verdenkingen of bewezenverklaring van fraude of ander crimineel gedrag.	- Het kabinet juicht toe dat poortwachters bezig zijn met de doorontwikkeling en bredere inzet van waarschuwingssystemen waarmee zij onderling informatie over risico's kunnen delen en bonafide burgers en bedrijven eenvoudiger als klant toegelaten kunnen worden. - Systemen moeten zich beperken tot wat strikt noodzakelijk en proportioneel is. Het bijhouden van algemene weigerlijsten van klanten vindt het kabinet disproportioneel.² - Op basis van artikel 75 AMLR wordt er vanaf 2027 meer mogelijk in het kader van gegevensdeling. - Voor verstrekking van gegevens door het OM, de politie en de FIOD wordt verwezen naar de beleidsreactie op het Nextgen poortwachter position paper. - Er worden met betrekking tot notarissen met BFT en KNB gesprekken gevoerd over de mogelijkheden om binnen de huidige juridische kaders gegevensdeling toe te passen in aanloop naar de inwerkingtreding van AMLR.
Ontwikkel gezamenlijke voorzieningen die zich richten op verschillende processen zoals transactiemonitoring, sanctiescreening of (aspecten van) het CDD-proces.	- Het AML-pakket versterkt de mogelijkheden tot informatiedeling. Betere gegevensdeling kan leiden tot meer efficiëntie voor poortwachters en hun klanten. Op EU-niveau nemen we een voortrekkersrol. - Dat betekent dat we: - Inzetten op een internationale pilot; - Banken laten aansluiten op de Basisregistratie Persoonsgegevens (BRP); - Initiatieven om digitale ID-bewijzen en eID-wallets in te zetten bij klantonderzoeken stimuleren; - Actief bijdragen aan uniforme uitleg op Europees niveau; - Aanvullende initiatieven van poortwachters en toezichthouders steunen om gegevensdeling te verbeteren, zowel tussen poortwachters als tussen poortwachters en opsporingsdiensten; - Het gebruik stimuleren van nieuwe technologieën die gegevensbescherming ten goede komen.

¹ [Krachten gebundeld - KPMG Nederland](#)

² Motie van de leden Six Dijkstra/Idsinga [Kamerstukken II 2024-2025, 36 584, nr. 15](#)

2. Poortwachters en overheid

Versterking en uitbreiding van structurele publiek-private samenwerking.	• Publiek-private samenwerking is belangrijk voor een effectieve anti-witwasaanpak. Op dit moment krijgt publiek-private samenwerking invulling door een aantal concrete samenwerkingsverbanden, zoals het FEC³ en in de FinTell alliance⁴. De impact van het AML-pakket op het FEC zal worden onderzocht.
Toewerken naar het gebruik digitale authenticatiemiddelen in context van cliëntonderzoek.	• Het kabinet draagt actief bij aan de ontwikkeling van een brede toepassing van het gebruik van <i>eID-wallets</i> bij cliëntonderzoek op EU-niveau. Daarnaast gaan we op nationaal niveau met de sector werken aan een nationale <i>eID-wallet</i> toepassing die poortwachters ondersteunt bij klantonderzoek in het kader van witwassen om de lasten voor klanten te verminderen.

3. Overheid

Betrouwbare publieke registers en adequate ontsluiting naar poortwachters	
Behoud de toegang tot het UBO-register voor poortwachters en alle instellingen en geef hen ook toegang tot afgesloten deel UBO-register.	• Instellingen die onder de Sanctiewet vallen en Wwft-instellingen houden als gevolg van de Wijzigingswet toegang tot het UBO-register. • Poortwachters toegang verlenen tot het afgeschermd deel maakt het makkelijker om cliëntonderzoek uit te voeren, verlaagt de administratieve lasten voor klanten en komt de kwaliteit van terugmeldingen ten goede. • We gaan de Autoriteit Persoonsgegevens om advies vragen over toegang voor poortwachters tot het afgesloten deel van het UBO-register.
Geef poortwachters toegang tot de BRP voor de uitvoering van hun cliëntonderzoek.	• Samen met de minister van BZK willen wij banken aansluiten op de BRP. Hierover gaan we in gesprek met de sector en de AP.
Maak werk van lopende wetgevingsinitiatieven die poortwachters kunnen helpen effectiever en efficiënter aan hun Wwft-verplichtingen te voldoen.	• In het tweeminutendebat criminaliteitsbestrijding, ondermijning en georganiseerde criminaliteit van 19 februari 2025 is door de minister van Justitie en Veiligheid toegezegd dat opnieuw gekeken zal worden naar de appreciatie door het kabinet van de initiatiefwet van GroenLinks-PvdA en de SP over de ondersteuning van poortwachters, specifiek met betrekking tot centraal aandeelhoudersregister. In de halfjaarbrieven ondermijning, die voor de zomer van 2025 aan de Kamer zal worden gestuurd, zal hier nader op worden ingegaan.

³ Het Financieel Expertise Centrum (FEC) is een samenwerkingsverband tussen autoriteiten met een toezicht-, controle-, vervolgings- of opsporingstaak in de financiële sector en is opgericht om de integriteit van deze sector te versterken.

⁴ Fintell Alliance is een publiek private samenwerking (PPS) tussen de FIU-Nederland en de vier grootbanken: ABN AMRO, ING, Rabobank en de Volksbank.

	• Zoeken op naam van personen in Handelsregister is voor specifieke beroepsgroepen die een rol hebben vanuit de Wwft reeds sinds 1 oktober 2024 mogelijk.
Overweeg poortwachters verder te ondersteunen door registers te creëren waarvoor poortwachters momenteel veelal gebruik moeten maken van commerciële aanbieders, zoals een PEP-register en actuele sanctielijsten.	• Nederland dringt bij de Europese Commissie aan op verbeteringen t.a.v. de beschikbare sanctielijst. • De AMLR schrijft voor dat het aan de instelling is om de PEP te identificeren. Bouw van een PEP-register is complex, kostbaar en moeilijk inpasbaar in bestaande registers. Bovendien is een dergelijk register moeilijk verenigbaar met de AVG. • Enkele andere verbeteringen worden doorgevoerd, zoals een update van de lijst van prominente publieke functies in Nederland en inzetten op een juist toepassing van de PEP-standaard van de NVB.
Overweeg sanctiechecks tegen publieke registers te verrichten.	• Het maken van aantekeningen in registers is één van de onderdelen van het Wetvoorstel internationale sanctiemaatregelen. • Het Europese AML-pakket bevat een verplichting voor beheerders van UBO-registers om te controleren of uiteindelijk begunstigen onder sancties vallen en om een aantekening te maken als een entiteit onder sancties valt. Poortwachters kunnen dit dan eenvoudig checken.
Waardevolle feedbackloop	
Op sectorniveau terugkoppelen van uitkomsten van gedane meldingen vanuit die sector over een bepaalde periode door FIU-NL. Zorg voor inzicht in het gebruik van de gemelde verdachte transacties in het opsporingsproces voor poortwachters.	• In het kader van het door de NVB gestarte NextGen traject zijn de banken samen met FIU-NL aan het verkennen wat zij kunnen delen in het kader van de feedbackloop, zowel onder de huidige als nieuwe wetgeving. De opsporingspartners (OM, Politie, FIOD) worden hierbij betrokken. • In aanloop naar de inwerkingtreding van het AML-pakket zal het kabinet tijdens de kwartaalgesprekken aandacht besteden en de FIU-Nederland en andere partijen ondersteunen om daar waar nodig de feedbackloop verder te verbeteren.
Andere aanbevelingen	
Reguleer het makelaarsberoep en overweeg een Wwft-registratieplicht in te voeren voor niet-gereguleerde beroepen en instellingen.	• De makelaarssector valt onder de minister van VRO. Regulering van het makelaarsberoep is daarmee aan de minister van VRO. De minister van VRO is momenteel niet voornemens om hier actie op te ondernemen. • Het AML-pakket zorgt voor een registratieplicht voor enkele specifieke poortwachters, zoals trust- en bedrijfsdiensten en gokdiensten. • Voor andere poortwachters vraagt het AML-pakket dat toezichthouders in staat zijn om de poortwachters onder hun toezicht te identificeren. Wij willen hiervoor gebruik maken van bestaande mogelijkheden en geen volledige registratieplicht introduceren, om lasten voor poortwachters te beperken.
Bescherming poortwachters in geval van angst voor represailles bij het doen van meldingen	• Om de integriteit van het financiële stelsel te waarborgen is het van groot belang dat poortwachters veilig hun werk kunnen doen. • Het kabinet heeft volop vertrouwen in de bestaande waarborgen die kunnen worden toegepast door OM en

van ongebruikelijke transacties.	opsporing ten behoeve van de veiligheid van poortwachters. Het is belangrijk dat poortwachters weten wat die waarborgen zijn en waar zij op kunnen rekenen wanneer hun veiligheid in het geding komt. De minister van Justitie en Veiligheid zet in op voorlichting hierover. • In de komende halfjaarbrieven georganiseerde ondermijnende criminaliteit gaat de minister van Justitie en Veiligheid nader in op dit onderwerp. De komende periode wordt ook bezien wat het AML-pakket voor eisen stelt aan de FIU-NL over de afscherming van melders, en wat dit concreet voor Nederland gaat betekenen. Als dit meer inzet van ons vraagt, komt de minister van Justitie en Veiligheid daar op terug.
Geef publieke voorlichting over de rol en verantwoordelijkheden van poortwachters	• We verkennen in het najaar 2025 of en hoe doelgerichte en doelgroepgerichte communicatie zinvol kan zijn om burgers en ondernemers bewust te maken van de anti-witwasaanpak, en waarom zij daar soms mee te maken krijgen.
Wijs een nationale coördinator namens de overheid aan die de regie pakt in de nationale anti-witwasaanpak.	• We zien geen meerwaarde in een aparte entiteit als nationaal coördinator. • Er kan wel meer regie worden genomen op de risicogebaseerde anti-witwasaanpak. Voor onze acties op dit terrein verwijzen we naar de kamerbrief.
Versterk, verdieping en breid de nationale risk assessment uit.	• We zijn na de publicatie van de NRA's met poortwachters in gesprek gegaan over de uitkomsten van de NRA's. We blijven met hen in gesprek over hoe zij deze vertalen naar hun eigen anti-witwasbeleid en risicogebaseerde aanpak. • De sector geeft aan dat er behoefte is aan een meer kwantitatieve analyse, en aan een toekomst- dan wel trendanalyse. • Ook in de internationale Financial Action Task Force (FATF) is hier veel werk op geleverd. Zo dient er meer aandacht te komen voor lage risico's in de NRA. • Bij het uitzetten van de volgende NRA wordt met geleerde lessen rekening gehouden. • Wij zullen ook het Financial Expertise Centrum (FEC) hierin op gepaste manier bevragen. • In het najaar informeren wij uw Kamer over de stappen die zijn gezet op de doorontwikkeling van de NRA.
Prioriteer en stel een risk appetite vast om focus aan te brengen in de risicogebaseerde aanpak.	• De bovenstaande acties op Nationaal Coördinator en doorontwikkeling NRA helpen hierbij en geven o.i. invulling aan deze wens.